

Rapport quickscan natuurwaarde

Hoofdstraat 56 Borger

Status van het

document:

Definitief

Datum: 07-01-2025

Sweco Nederland B.V.

Onderwerp

Projectnummer

Klant

Auteur

Gecontroleerd door

Datum

Documentreferentie

Handelsregister 30129769

Quickscan natuurwaarde

26859.001

Gemeente Borger-Odoorn

Talitha van den Brink

Edwin Witter

07-01-2025

Rapport quickscan natuurwaarden (26859.001) Hoofdstraat te Borger

1	Inleiding	4
2	Gebiedsbeschrijving	5
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	5
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	7
3	Onderzoeksmethodiek	8
4	Aangetroffen en te verwachten beschermde soorten	9
	4.1 Vogels	9
	4.1.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)	9
	4.1.2 Overige broedvogels	11
	4.2 Vleermuizen	11
	4.3 Overige zoogdieren	13
	4.4 Reptielen, amfibieën en vissen	14
	4.5 Ongewervelden	15
	4.6 Planten	16
	4.7 Specifieke zorgplicht	16
5	Toetsing aan soortenbescherming	17
	5.1 Broedvogels	17
	5.1.1 Jaarrond beschermde broedvogels	17
	5.1.2 Algemene broedvogels	17
	5.2 Vleermuizen	18
	5.3 Overige zoogdieren	18
	5.3.1 Kleine marterachtige	18
	5.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën	19
	5.5 Specifieke zorgplicht	19
	5.6 Overige soort(groep)en	19
6	Toetsing aan gebiedenbescherming	20
	6.1 Natura 2000	20
	6.2 Natuurnetwerk Nederland	21
7	Houtopstanden	22
8	Samenvatting en conclusies	23
	8.1.1 Gebied bescherming	25
	GERAADPLEEGDE BRONNEN	26
	Bijlage 1 natuurwetgeving en doelen natura 2000	28
	Bijlage 2 natuurwetgeving natuurnetwerk nederland	30
	Bijlage 3 omgevingswet	31
	8.1.2 Omgevingswet	31
	8.1.3 Besluit kwaliteit leefomgeving	32
	8.1.4 Besluit activiteiten leefomgeving	33

1 Inleiding

Sweco heeft van gemeente Borger-Odoorn opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan natuurwaarde aan de hoofdstraat 56 te Borger.

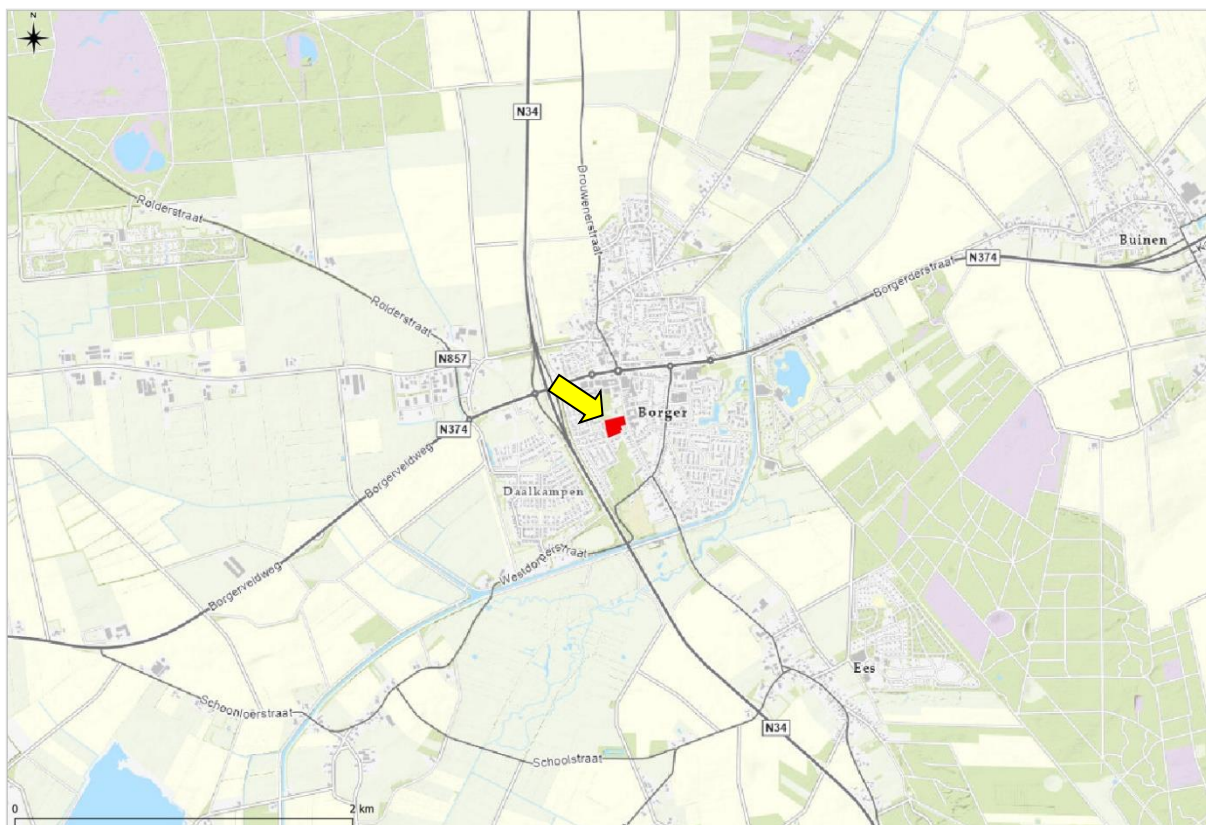
De quickscan natuurwaarde is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen bestemmingsplanwijziging.

De quickscan natuurwaarden heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

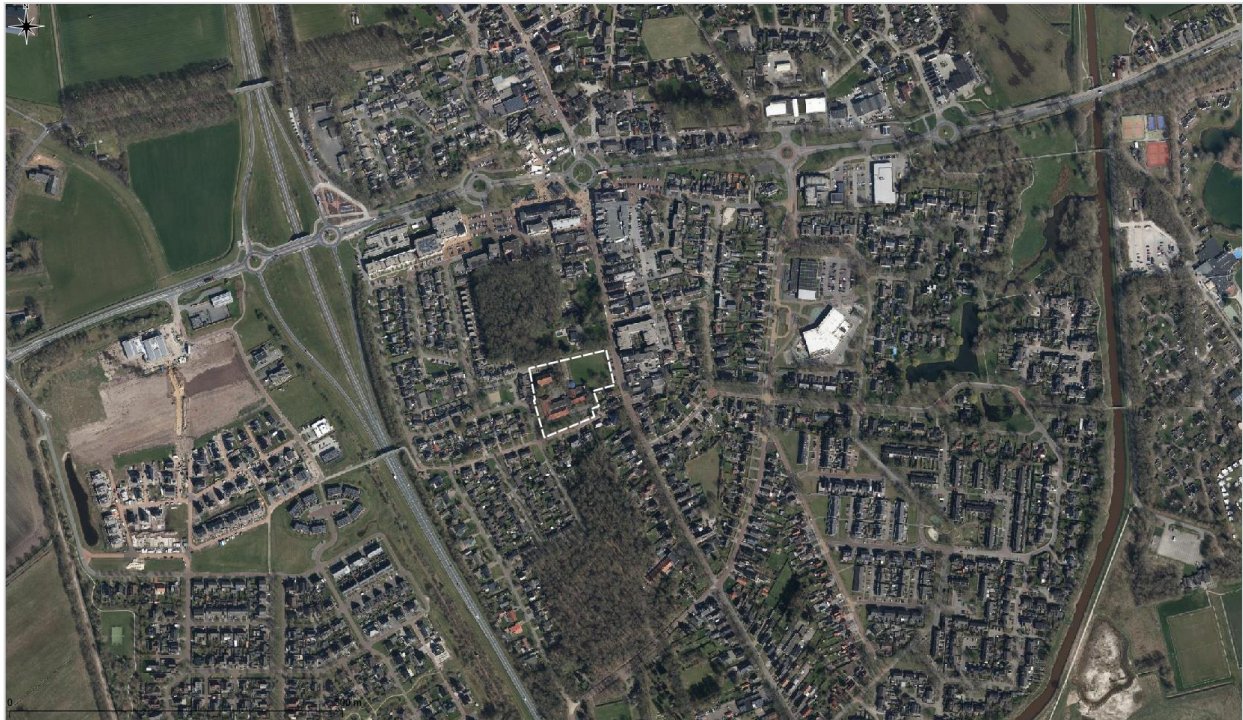
De onderzoekslocatie ($\pm 10.500 \text{ m}^2$) ligt aan de Hoofdstraat 56 te Borger. In figuur 2.1 is de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

Op de onderzoekslocatie betreft sinds vorig jaar leegstaand schoolgebouw en een gebouw met een gymzaal dat nog in gebruik is. Aan de oostzijde bevindt zich een grasveld. De bebouwing bestaat deels uit een zadeldak en gedeeltelijk uit een plat dak. Rondom de onderzoekslocatie bevindt zich erfbeplanting. De onderzoekslocatie wordt aan de zuidzijde en westzijde omringd door bomenlanen. Ten noorden van de onderzoekslocatie bevindt zich een bosperceel. Ook aan de zuidzijde, achter de aangrenzende straat, bevindt zich een bosperceel.

In figuur 2.2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. Figuur 2.3 t/m figuur 2.8 geven een impressie van de onderzoek locatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2.2 Luchtfoto van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.3 Schoolgebouw vanaf de noordzijde.

Figuur 2.4 Schoolgebouw vanaf de oostzijde.

Figuur 2.5 Schoolgebouw vanaf de zuidzijde .

Figuur 2.6 Bijgebouw met gymzaal aan de noordzijde.

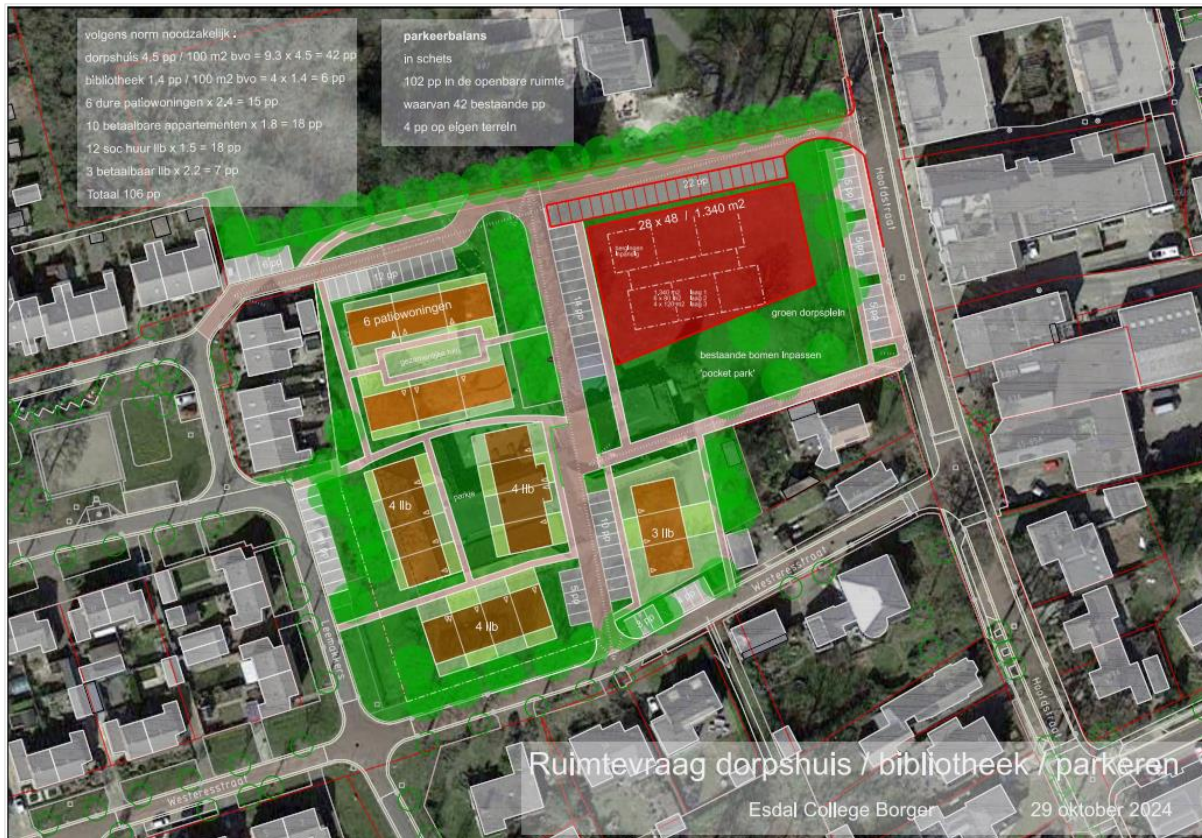
Figuur 2.7 Schoolgebouw vanaf de noordoostzijde.

Figuur 2.8 Grasveld aan de oostzijde van de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens het bestaande schoolgebouw te slopen ten behoeve van nieuwbouw. Hierbij zullen koopappartementen/woningen en sociale huurwoningen worden gecreëerd. Daarnaast zal er op de onderzoekslocatie een bibliotheek en een dorps huis komen. De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie blijven behouden. In figuur 2.9 wordt de voorlopige inrichtingstekening weergegeven.

Figuur 2.9 Voorlopige inrichtingstekening onderzoekslocatie (bron: gemeente Borger-Odoorn, 2024).

3 Onderzoeksmethodiek

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 27 november 2024. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Vanwege de aanwezigheid van ondergrondse ruimten en/of zolders is er met behulp van onder andere een zaklantaarn gezocht naar de aanwezigheid van rust- voortplantingsplaatsen van vleermuizen, overige zoogdieren en vogels.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Drenthe opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan natuurwaarden is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 Aangetroffen en te verwachten beschermde soorten

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat/verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 5 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

4.1 Vogels

4.1.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen de bebouwde kom kunnen dit zijn: huismus, gierwaluw, sperwer, roek, slechtvalk, ransuil en huiswaluw. Van deze soorten kan de slechtvalk op voorhand worden uitgesloten. Deze soort broedt enkel op hoge stenige bebouwing, zoals kantoorgebouwen, torens en fabrieksschoorstenen. Daarnaast wordt de aanwezigheid van zulke broedgevallen vrijwel altijd opgemerkt. Door het gebrek aan waarnemingen (gegevens NDFF) kan een nest van slechtvalken op de onderzoekslocatie worden uitgesloten

Huisumus

De huismus broedt in kolonieverband onder dakpannen en in gaten en kieren van gebouwen. Het schoolgebouw op de onderzoekslocatie bevat openingen onder de dakpannen, waardoor de bebouwing nestgelegenheid kan bieden aan huismussen (figuur 4.1). De voorgenomen (sloop)werkzaamheden kunnen mogelijk leiden tot een overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van de huismus (hoofdstuk 5).

Gierwaluw

De gierwaluw is afhankelijk van bebouwing. De gierwaluw broedt onder dakpannen, daknokken of dakgoten. Op de onderzoekslocatie zijn geschikte daknokken aanwezig. Deze ruimtes zijn mogelijk geschikt als broedplaats voor de gierwaluw. De aanwezigheid van gierwaluwnesten op de onderzoekslocatie kan daarom niet worden uitgesloten. De voorgenomen werkzaamheden kunnen mogelijk leiden tot een overtreding van de Omgevingswet (hoofdstuk 5).

Sperwer en ransuil

De ransuil en sperwer komen van de de NDFF voor in omgeving van de onderzoekslocatie. De ransuil broedt vaak in oude ekster- of kraaiennesten. De sperwer maakt jaarlijks een nieuw nest van vergelijkbare grootte. In langdurig bezette territoria zijn er meerdere oude nesten van de sperwer te vinden. Aan de noordzijde van de onderzoekslocatie is een oud ekster- of kraaiennest aangetroffen (figuur 4.2). Het nest kan worden gebruikt door of geschikt zijn voor een sperwer of ransuil. De bomen blijven op de onderzoekslocatie behouden. Echter, toekomstige werkzaamheden kunnen verstorend zijn voor een eventueel broedgeval; overtreding van de Omgevingswet is daarom niet uitgesloten (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.1 oud kraaiennest aan de noordzijde van de onderzoekslocatie.

Roek

Volgens de gegevens van de NDFF komt de roek veelvuldig voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Op de onderzoekslocatie zelf zijn geen waarnemingen bekend in de NDFF. De roek broedt in kolonies. Dergelijke roekenkolonies vallen door de dichtheid van de nesten eenvoudig op. Tijdens het veldbezoek zijn er geen nesten roeken waargenomen op de onderzoekslocatie of in de directe omgeving daarvan. De aanwezigheid van de roek is daarmee uitgesloten.

Huiswaluw

Volgens de gegevens van de NDFF zijn er ter hoogte van de Grote Brink, in het noorden van de onderzoekslocatie, meerdere huiswaluwen aangetroffen. De huiswaluw maakt nesten tegen de gevel. Op de onderzoekslocatie zijn geen nesten of resten van nesten aangetroffen. Daarnaast foerageert deze soort voornamelijk op waterrijke plekken. Door de afwezigheid van geschikt foerageergebied en nesten kan worden uitgesloten dat de huiswaluw op de locatie broedt.

Categorie 5-soorten

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten of makers van grote nesten, zoals de buizerd. Op de locatie zijn geen grote nesten of holen aangetroffen. Hierdoor kunnen deze soorten worden uitgesloten op de onderzoekslocatie. Daarnaast gaat het hierbij om een algemeen voorkomende soort die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid heeft.

Andere soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zijn de torenvalk, spreeuw en scholekster. De torenvalk broedt in oude kraaiennesten, maar ook steeds meer in speciale open of halfopen torenvalkkasten. Op de onderzoekslocatie is een oud kraaiennest aanwezig. Volgens de NDFF zijn er op de onderzoekslocatie zelf geen waarnemingen van de torenvalk bekend. Wel is deze soort waargenomen buiten de bebouwde kom. De torenvalk foerageert voornamelijk op boerenland met veel (kort) grasland en akkers. Omdat de onderzoekslocatie binnen de bebouwde kom ligt, kan worden uitgesloten dat de torenvalk op deze locatie broedt.

De spreeuw maakt gebruik van gaten, kieren en holtes in gebouwen. De bebouwing op de onderzoeklocatie kan een potentiële nestplaats zijn voor deze soort. Tijdens het veldwerk en de inpannige inspectie zijn er geen nestplaatsen aangetroffen voor deze soort. Hierdoor kan worden uitgesloten dat de spreeuw op de locatie broedt. Tevens zijn er voldoende uitwijkmogelijkheden voor deze soort in de omgeving aanwezig.

De scholekster broedt steeds meer op platte daken met grind. Een deel van het schoolgebouw bevat een plat dak; echter, door de afwezigheid van grind is het uitgesloten dat deze soort op de onderzoekslocatie broedt.

4.1.2 Overige broedvogels

De bebouwing, beplanting en aanwezige vogelhuisjes op de onderzoekslocatie kunnen nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals tortelduif, merel (figuur 4.3), koolmees en pimpelmees. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningplicht dienen te worden voorkomen (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.2 Merel op de onderzoekslocatie.

4.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens en de verspreidingsatlas van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoortvleermuis, baardvleermuis, meervleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Bij verblijfplaatsen van vleermuizen kan een onderscheid worden gemaakt tussen een zomerverblijf, kraamverblijf, paar/baltsverblijf (die ook als individuele winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden) en massawinterverblijf. Deze functies worden mede bepaald door specifieke kenmerken van de bebouwing op de onderzoekslocatie. Deze verblijfplaatsen kunnen door diverse vleermuissoorten worden gebruikt. De bebouwing bestaat voornamelijk uit laagbouw; hierdoor is de bebouwing ongeschikt als wintermassaverblijf voor vleermuizen.

De bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als zomerverblijf, kraamverblijf en paar/baltsverblijfplaats voor soorten als de dwergvleermuis en laatvlieger, vanwege de open stootvoegen die toegang verlenen tot de spouwmuren (figuur 4.4). De ruimte langs de dakranden biedt toegang tot de ruimte onder de dakpannen. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van vleermuizen is niet uit te sluiten. Nader onderzoek naar de genoemde verblijfsfuncties en vleermuissoorten is noodzakelijk (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.3 Open stootvoeg aan noordzijde van de onderzoekslocatie.

De aanwezige zolder op de onderzoekslocatie is onderzocht op geschiktheid voor de gewone grootoorvleermuis. Hierbij zijn er geen geschikte openingen en/of sporen aangetroffen. Hierdoor kan de gewone grootoorvleermuis worden uitgesloten op de onderzoekslocatie.

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangende schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen, en daarmee zijn verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen uitgesloten.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Het aangrenzende bosperceel aan de noordzijde en zuidelijk gelegen park.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, worden er geen potentiële vliegroutes verstoord.

4.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen et al. (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: steenmarter, eekhoorn, bunzing, wezel en hermelijn

Steenmarter

Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes, maar ook stenenstapels of takkenhopen als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Tijdens het veldbezoek is er zowel buiten als in pandig een inspectie uitgevoerd. Hierbij zijn er geen sporen, zoals uitwerpselen, prooiresten of geschikte openingen, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rust- of voortplantingsplaats door deze soort. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie niet in gebruik is door de steenmarter.

Eekhoorn

De eekhoorn komt in de omgeving van de onderzoekslocatie voor. Deze soort kan zich doorgaans goed handhaven in stedelijke omgevingen wanneer er voldoende verbindende groene elementen aanwezig zijn en er genoeg voedsel te vinden is. De onderzoekslocatie ligt in een gebied met veel groene verbindingen waar de eekhoorn gebruik van zou kunnen maken. Daarom zijn de bomen op de onderzoekslocatie geïnspecteerd op eekhoornnesten. Door de afwezigheid van blad waren de bomen goed hierop te controleren. Hierbij zijn geen nesten van een eekhoorn aangetroffen. De aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van de eekhoorn kan worden uitgesloten.

Bunzing, wezel en hermelijn

De bunzing en wezel komen volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Ondanks dat de hermelijn niet in de omgeving is waargenomen, is het mogelijk dat ook deze soort voorkomt. Aangezien er op de onderzoekslocatie landschapselementen aanwezig zijn die met elkaar in verbinding staan, is het niet uit te sluiten dat de onderzoekslocatie onderdeel uitmaakt van het functioneel leefgebied van kleine marterachtigen (figuur 4.5). De kleine marterachtigen zijn namelijk sterk gebonden aan landschapselementen zoals houtwallen en bosschages die dekking bieden gedurende het foerageren en migreren tussen de vaste rust- of voortplantingsplaatsen en de foerageergebieden. De onderzoekslocatie beschikt over voldoende schuilmogelijkheden en geschikte

Figuur 4.4 Struweel aan de westzijde van den onderzoekslocatie.

voortplantingslocaties. Daarnaast vormt de onderzoekslocatie de verbindende schakel tussen de noordelijk en zuidelijk gelegen parken. Hierdoor zijn negatieve effecten voor kleine marterachtigen niet uit te sluiten op de onderzoekslocatie (hoofdstuk 5).

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten.

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel en rosse woelmuis. Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat dieren worden verwond of gedood (zie hoofdstuk 5).

4.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens gegevens van de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde reptielen waargenomen: zandhagedis en levendbarende hagedis.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. De waarnemingen van de streng beschermde zandhagedis en levendbarende hagedis, hebben naar verwachting betrekking op de nabij gelegen natuurgebied bij Ees circa 1,5 kilometer bij de onderzoekslocatie vandaan.

Amfibieën

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in het deel van Nederland waar de onderzoekslocatie ligt, de volgende soorten te verwachten: kleine watersalamander, gewone pad, bastaardkikker en bruine kikker. De boomkikker is in dit deel van Nederland niet te verwachten.

Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en plassen op de onderzoekslocatie ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën op de onderzoekslocatie uitgesloten. De onderzoekslocatie vormt echter wel geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Op de onderzoekslocatie kunnen deze soorten beschutting vinden tussen de ruigte en onder de takkenhopen. Voor de mogelijk incidenteel te verwachten soorten geldt een algehele vrijstelling van de Omgevingswet. Het is wel zaak om aandacht te schenken aan de zorgplicht (zie hoofdstuk 5).

Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater op de onderzoekslocatie kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

4.5 Ongewervelden

Libellen

Voor libellen geldt dat water nodig is voor de voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan specifieke waardplanten. De onderzoekslocatie ligt in het verspreidingsgebied van de volgende beschermde vlindersoorten: grote weerschijnvlinder, koninginnenpage en grote vos. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn in het uitvoerportaal van de NDFF waarnemingen bekend van de grote weerschijnvlinder, koninginnenpage en grote vos.

De grote weerschijnvlinder heeft boswilg en soms grauwe wilg als waardplanten. De grote weerschijnvlinder vliegt vooral in oudere en vochtigere bossen. Het liefst zijn de wilgen markant en staan ze op beschutte, deels in de luwte en half beschaduwde plaatsen. Aan de hand van het veldbezoek blijkt dat er geen geschikte wilgen aanwezig zijn op de onderzoekslocatie. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van de grote weerschijnvlinder.

Het habitat van de grote vos betreft vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote (vrijstaande) bomen. De grote vos heeft vooral de iep als waardplant, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten. Op de onderzoekslocatie zijn geen van deze waardplanten aanwezig. Overtredingen van verbodsbepalingen van de Omgevingswet ten aanzien van de grote vos, koninginnenpage zijn daarmee uitgesloten.

De koninginnenpage komt vooral voor in open bloemrijke landschappen zoals graslanden, heidevelden en tuinen. De waardplanten van de koninginnenpage zijn voornamelijk peen en schermbloemigen, zoals bevernel, engelwortel, dille, karwij, pastinaak, maggiplant, melkepe en venkel. Op de onderzoekslocatie zijn geen van deze waardplanten aanwezig of geschikte groeiomstandigheden voor deze waardplanten. Overtredingen van verbodsbepalingen van de Omgevingswet ten aanzien van de grote vos zijn daarmee uitgesloten.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft, vermiljoenkever en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

4.6 Planten

De onderzoekslocatie bestaat uit gazon en border met verschillende soorten planten. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende plantensoorten waargenomen: braam, meidoorn, hulst, haagbeuk en rododendron. In dergelijke vegetaties zijn geen beschermde soorten te verwachten. De meeste beschermde plantensoorten en de daarbij horende specifieke groeiomstandigheden zijn zeldzaam te noemen en zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig.

4.7 Specifieke zorgplicht

Onder de specifieke zorgplicht vallen de in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I van de Vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, van de Vogelrichtlijn. Verder vallen hieronder de soorten uit bijlagen II, IV en V van de Habitatrichtlijn en dier- en plantensoorten genoemd in de Rode Lijsten.

Een Rode lijst is een overzicht van levende soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de Minister van Economische Zaken. De dier- en plantensoorten zijn onderverdeeld in categorieën. Naast vogels zijn er ook lijsten voor bijen, dagvlinders, haften, kokerjuffers, sprinkhanen, krekels, korstmossen, land- en zoetwaterweekdieren, libellen, mossen, paddenstoelen, platwormen, sprinkhanen en krekels, steenvliegen, vissen en zoogdieren.

Door de aanwezige verruiging, begroeiing en beplanting op de onderzoekslocatie is deze geschikt als habitat/foerageerhabitat voor de rode lijstsoort egel. Hiervoor geldt een specifieke zorgplicht (hoofdstuk 5).

Tevens zijn er volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF in de afgelopen 3 jaar ongeveer twee soorten van de Rode Lijst Vaatplanten waargenomen binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie. Het gaat hierbij om de moerasbasterdwederik en het moeraskartelblad. Beide soorten komen voornamelijk voor in natte moerasachtige gebieden. De onderzoekslocatie voldoet hierbij niet aan de standplaatsfactoren. Het is hierdoor dan ook uitgesloten dat deze soorten op de onderzoekslocatie groeien.

Van de in de omgeving waargenomen Rode Lijst-soorten zijn de levendbarende hagedis, zandhagedis, grote weerschijnvlinder, huiszwaluw en huismus reeds beschreven in hoofdstuk 4.

5 Toetsing aan soortenbescherming

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er schadelijke handelingen optreden die leiden tot een vergunningsplichtig geval. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Omgevingswet en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Omgevingswet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

5.1 Broedvogels

5.1.1 Jaarrond beschermde broedvogels

Huismus en gierzwaluw

De nesten van huismussen en gierzwaluwen zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Dit zijn nesten van koloniebroeders die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Volgens artikel 11.37, eerste lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is het verboden nesten van huismussen te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Indien er op de onderzoekslocatie nestplaatsen van huismussen en/of gierzwaluwen aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot een overtreding van de Omgevingswet. Om vast te stellen of er broedgevallen van de huismus op de onderzoekslocatie aanwezig zijn, dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden tijdens het broedseizoen van de soort.

Sperwer en ransuil

Aan de noordzijde van de onderzoekslocatie bevindt zich een oud kraaiennest. Op basis van de huidige informatie kan niet worden uitgesloten dat het nest wordt gebruikt door de sperwer of ransuil. Het nest van deze soorten is jaarrond beschermd. Het planvoornemen kan leiden tot verstoring van het nest. Het gebruik van het nest dient voor aanvang van de werkzaamheden te worden vastgesteld middels aanvullend onderzoek gedurende het broedseizoen van deze soorten. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden middels meerdere veldbezoeken in de periode van maart tot juli.

5.1.2 Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11.37 (Bal) (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Voorafgaand aan de werkzaamheden die binnen het broedseizoen dienen te worden uitgevoerd, is het van belang om de onderzoekslocatie te laten inspecteren door een deskundige ecooloog. Hierbij wordt gekeken of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De ecooloog zal naar aanleiding van de inspectie kunnen adviseren of het mogelijk is om het groen te kappen zonder daarbij broedvogels te verstoren. Voor de werkzaamheden kan een werkprotocol worden opgesteld.

5.2 Vleermuizen

De te slopen bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De sloop van de bebouwing zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplichtig geval.

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor vleermuizen, zal nader onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Omgevingswet aan de orde zijn. De vleermuissoorten die onderzocht dienen te worden zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Een dergelijk nader onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, 2021). Dit houdt in dat afhankelijk van de potentiële functies er in de periode april tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dient te worden. Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Bij het aantreffen van verblijfplaatsen van vleermuizen is bij de voorgenomen werkzaamheden overtreding van de Omgevingswet naar verwachting niet te vermijden en is daarom een vergunningsaanvraag aan de orde. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen, omschreven in een activiteitenplan, dienen vervolgens ter goedkeuring te worden voorgelegd via het Omgevingsloket, middels een omgevingsvergunning.

5.3 Overige zoogdieren

5.3.1 Kleine marterachtige

Het is op grond van artikel 11.54, eerste lid, onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) verboden om kleine marterachtigen opzettelijk te doden of te vangen, of om de vaste voortplantingsplaatsen van deze dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Op de onderzoekslocatie is er een ruime hoeveelheid ruigte waarin vaste rust- of voortplantingsplaatsen van kleine marterachtigen aanwezig kunnen zijn. Om de functie van de onderzoekslocatie voor de kleine marterachtigen te bepalen, is aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Aanvullend onderzoek kan worden uitgevoerd door het plaatsen van wildcamera's die speciaal bedoeld zijn om de aanwezigheid van zoogdieren aan te tonen. Hiervoor zullen wildcamera's worden geplaatst op kansrijke locaties op de onderzoekslocatie. Het nadere onderzoek dient volgens het Kennisdocument van de kleine marterachtigen (BIJ12, 2024) te worden uitgevoerd.

van die plekken als zodanig daarvan afhankelijk is. Alle activiteiten die het voortplantingssucces negatief beïnvloeden of teniet doen leiden tot een overtreding van artikel 11.46, eerste lid, (Bal).

5.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 11.54 (Bal) in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen vergunning hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. De te treffen maatregelen dienen opgenomen te worden in een ecologisch werkprotocol die door een ter zake kundige is opgesteld.

5.5 Specifieke zorgplicht

Voor de specifieke zorgplichtsoorten geldt dat negatieve gevolgen voor belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats van deze soorten dienen te worden voorkomen. Op de onderzoekslocatie is geschikt habitat aanwezig voor de Rode Lijst-soort egel. Voor deze soort dient er een ecologisch werkprotocol door een ter zake kundige te worden opgesteld. Hiervoor dienen passende preventieve maatregelen te worden getroffen, die moeten worden gemonitord op effectiviteit, en er moeten passende herstelmaatregelen worden getroffen.

5.6 Overige soort(groep)en

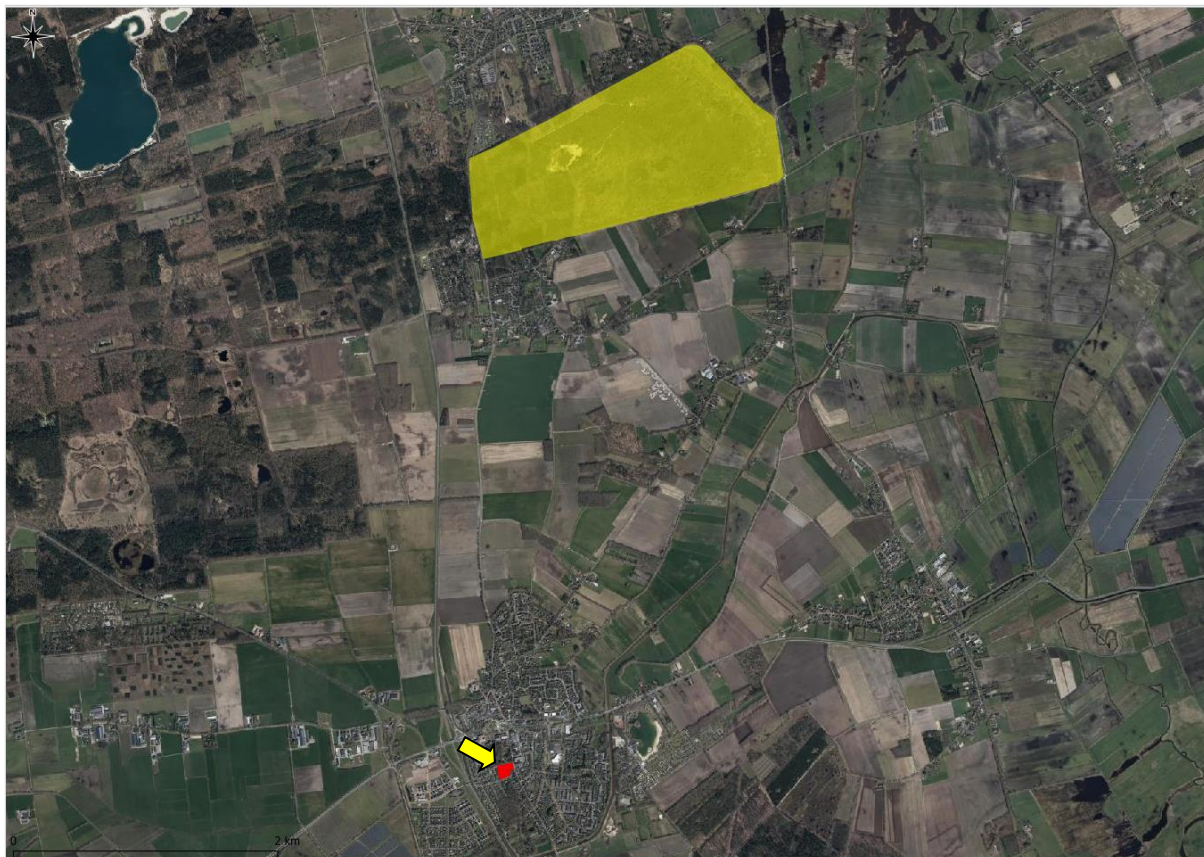
Overtredingen van de Omgevingswet ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

6 Toetsing aan gebiedenbescherming

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Omgevingswet aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervoltraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

6.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Drouwerzand, bevindt zich op circa 3,9 kilometer afstand ten noorden van de onderzoekslocatie (zie figuur 6.1).

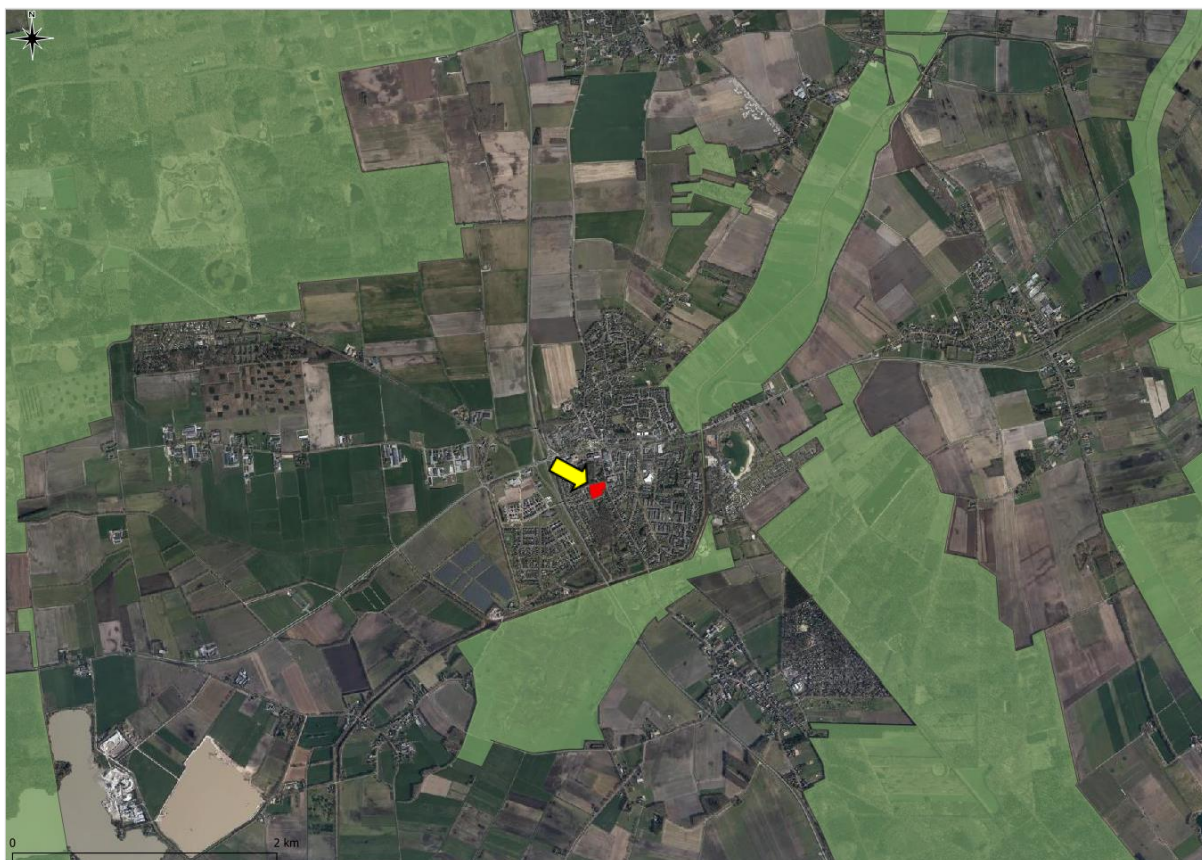
Figuur 6.1 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect. Externe effecten als gevolg van licht, trilling en geluid als door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet te verwachten. Externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn vanwege de sloop en bouw op voorhand niet uit te sluiten. Vervolgonderzoek in het kader van de vergunningplicht 'Natura 2000-

activiteit' ten aanzien van stikstof wordt noodzakelijk geacht. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening (AERIUS-calculator).

6.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt echter wel in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 0,7 kilometer afstand ten zuiden van de onderzoekslocatie. In figuur 6.2 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 6.2 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

De onderzoekslocatie ligt 0,7 kilometer van een deel van het Drentse Natuurnetwerk. Dit netwerk heeft in Drenthe alleen planologische bescherming voor de aangewezen gebieden. Aangezien het plan geen verandering van bestemming met zich meebrengt voor het aangrenzende deel van het Natuurnetwerk, zijn er geen extra maatregelen of advies nodig met betrekking tot het Natuurnetwerk.

7 Houtopstanden

In art. 11.112 zijn de oogmerken opgenomen voor de activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen. De oogmerken met betrekking tot vellen en herplanten van houtopstanden hebben betrekking op de natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. De Omgevingswet beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

Wegens het behouden van bomen op de onderzoekslocatie, kan het onderdeel houtopstanden als bedoeld in artikel 11.111 (Bal) buiten beschouwing worden gelaten. Vervolgstappen zijn niet noodzakelijk.

8 Samenvatting en conclusies

Sweco heeft in opdracht van de gemeente Borger-Odoorn een quickscan uitgevoerd aan de hoofdstraat 56 te Borger.

De quickscan natuurwaarde is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen bestemmingsplanwijziging.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens het bestaande schoolgebouw te slopen ten behoeve van nieuwbouw.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 8.1. In tabel 8.2 zijn de effecten op beschermde gebieden en houtopstanden weergegeven. In de tabellen is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabellen is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Omgevingswet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 8.1 Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	werken buiten het broedseizoen.
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	ja	mogelijk	-uitvoeren van nader onderzoek naar de functie van de te slopen bebouwing voor huismuis en gierzwaluw. - uitvoeren van nader onderzoek naar de functie van het nest voor sperwer en ransuil.
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	mogelijk	Uitvoeren van nader onderzoek naar de functie van de te slopen bebouwing voor gebouwbewonende vleermuizen
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	voldoende alternatief in de omgeving beschikbaar.
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar kleine marterachtigen benodigd.
Amfibieën		mini maal	mogelijk	nee	nee	zorgplicht t.a.v. algemene soorten, ecologische werkprotocol benodigd
Overige soorten		nee	nee	nee	nee	-aandacht voor specifieke zorgplicht ten aanzien van egel. - aandacht voor zorgplicht ten aanzien algemene soorten.

Tabel 8.2 Overzicht effecten t.o.v. beschermde gebieden en houtopstanden en te nemen vervolgstappen.

Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000	3,9 km	mogelijk	ja	mogelijk	modelberekening stikstof noodzakelijk (AERIUS-calculator)
Natuurnetwerk Nederland	0,7 km	nee	nee	nee	-
Houtopstanden	n.v.t.				-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Huismus en gierzwaluw

De bebouwing op de onderzoekslocatie is mogelijk geschikt als broedplaats voor de huismus en gierzwaluw. Nader onderzoek naar het gebruik van de onderzoekslocatie door deze soorten is benodigd. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden in het broedseizoen van huismus en gierzwaluw, dat loopt van april tot juli. Op basis van dit aanvullend onderzoek moet worden vastgesteld of er sprake is van een vergunningsplichtige flora- en fauna-activiteit.

Sperwer en ransuil

Nesten van de sperwer en ransuil zijn het hele jaar door beschermd, waarbij het behoud van de boom met het nest tijdens werkzaamheden essentieel is. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient nader onderzoek bij de nestplaats door een ter zake kundige ecooloog te worden uitgevoerd.

Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie te verwachten zijn, wordt geadviseerd om buiten het broedseizoen te starten met de werkzaamheden. Voor alle werkzaamheden die binnen het broedseizoen uitgevoerd moeten worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundige ecooloog moeten worden geïnspecteerd of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De werkzaamheden binnen het broedseizoen kunnen worden opgenomen in een werkprotocol.

Vleermuizen

De bebouwing op de onderzoekslocatie is geschikt als verblijfplaats voor de dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Aanvullend onderzoek is nodig om de functie van de bebouwing op de onderzoekslocatie voor vleermuizen vast te stellen. Het gaat hierbij om de functies zomerverblijf, kraamverblijf en paar/baltsverblijf. Op basis van dit aanvullend onderzoek moet worden vastgesteld of een ontheffingsaanvraag aan de orde is.

Kleine marterachtigen

Om de functie van de onderzoekslocatie voor de wezel, bunzing en hermelijn te bepalen, is aanvullend onderzoek noodzakelijk. Dit kan door middel van camera-onderzoek.

Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter, in het kader van de zorgplicht, wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen, en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Egel

Op de onderzoekslocatie is geschikt habitat aanwezig voor de Rode Lijst-soort egel. Voor deze soort dient er een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld; dit kan in combinatie met algemene broedvogels.

Overige soorten

Voor beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn overtredingen ten aanzien van de Omgevingswet wegens het ontbreken van geschikt habitat, het ontbreken van sporen en/of vanwege een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling niet aan de orde. Wel dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

8.1.1 Gebied bescherming

Vervolgonderzoek in het kader van de gebiedsbeschermingsparagrafen uit de Omgevingswet ten aanzien van stikstof wordt noodzakelijk geacht. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening (AERIUS-calculator).

GERAADPLEEGDE BRONNEN

(BIJ12 (2023a). Kennisdocument gierzwaluw. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2023b). Kennisdocument huismus. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2024). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2024/04/Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-versie-2.0.pdf>

Bij12 (2024) Kennisdocument Kleine marterachtigen Bunzing – Hermelijn – Wezel. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2024/01/Kennisdocument-kleine-marterachtigen-v1-1-2.pdf>

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 27 november 2024 van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.

Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied Drenthe, periode 2019-2024. NDFF. Geraadpleegd op 27 november 2024 van <https://ndff-ecogrid.nl>.

Ravon (z.d.). Soorten. Geraadpleegd op 27 november 2024 van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 27 november 2024 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 27 november 2024 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.

Vlinderstichting (z.d.) Vlinders. Geraadpleegd op 27 november 2024 van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>

Vogelbescherming (z.d.). Vogelgids. Geraadpleegd op 27 november 2024 van <https://www.vogelbescherming.nl/>

Zoogdiervereniging (z.d.) Zoogdiersoorten. Geraadpleegd op 27 november 2024 van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>

Provinciale bronnen

Provincie Drenthe (2024). <https://www.provincie.drenthe.nl/onderwerpen/natuur-milieu/natuur/>

Bijlage 1 natuurwetgeving en doelen natura 2000

Natuurwetgeving Natura 2000

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1-1-2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten op Natura 2000.

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 162 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (artikel 2.7, lid 2 Wnb. en per 1-1-2024 artikel 5.1, lid 1, sub e Ow).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het bevoegd gezag. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Doelen Natura 2000

Voor ieder Natura 2000-gebied geldt dat deze een specifiek internationaal belang heeft voor bepaalde soorten en/of habitattypen. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingdoelen op gebiedsniveau. Algemene doelen zijn behoud en indien van toepassing herstel van:

- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrictlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Bijlage 2 natuurwetgeving natuurnetwerk nederland

Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie is getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1 januari 2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omliggende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

In de Omgevingswet staan de bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen in de omgevingsverordening (artikel 2.44, lid 4 en 5 Ow en artikel 7.6, lid 1 Bkl).

Initiatiefnemers van ingrepen binnen (of in de directe nabijheid van) het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels nader onderzoek/toetsing inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Ingrepen die de natuur significant aantasten, mogen niet worden toegestaan in het bestemmingsplan ("nee"), tenzij ze een groot openbaar belang dienen én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

Bijlage 3 omgevingswet

8.1.2 Omgevingswet

AFDELING 2.6 BIJZONDERE TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

§ 2.6.3 Bijzondere bevoegdheden natuur en landschap

Artikel 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen)

1. Onze Minister voor Natuur en Stikstof wijst ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn Natura 2000-gebieden aan en stelt daarbij instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vast.
2. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen en instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vaststellen.
3. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan nationale parken aanwijzen.
4. Bij omgevingsverordening worden de gebieden aangewezen die behoren tot het natuurnetwerk Nederland.
5. Bij omgevingsverordening kunnen gebieden, met uitzondering van Natura 2000- gebieden of gebieden als bedoeld in het vierde lid, worden aangewezen als bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

AFDELING 5.1 DE OMGEVINGSVERGUNNING

§ 5.1.1 Verbodsbepalingen

Artikel 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet)

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
  - a. een afwijkomgevingsplanactiviteit,
  - b. een rijksmonumentenactiviteit,
  - c. een ontgrondingsactiviteit,
  - d. een stortingsactiviteit op zee,
  - e. een Natura 2000-activiteit,
  - f. een jachtgeweeractiviteit,
  - g. een valkeniersactiviteit, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.
2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
  - a. een bouwactiviteit,
  - b. een milieubelastende activiteit,
  - c. een lozingsactiviteit op:
    - 1°. een oppervlaktewaterlichaam,
    - 2°. een zuiveringstechnisch werk,
  - d. een wateronttrekkingsactiviteit,
  - e. een mijnbouwlocatieactiviteit,

- f. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot:
  - 1°. een weg,
  - 2°. een waterstaatswerk,
  - 3°. een luchthaven,
  - 4°. een hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg,
  - 5°. een installatie in een waterstaatswerk,
- g. een flora- en fauna-activiteit, voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

§ 5.1.2 Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag

Artikel 5.7 (aanvraag los of gelijktijdig)

1. Een aanvraag om een omgevingsvergunning kan naar keuze van de aanvrager op een of meer activiteiten betrekking hebben.
2. Met het oog op een doelmatig waterbeheer wordt een omgevingsvergunning voor wateractiviteiten, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten als bedoeld in de artikelen 5.1 en 5.4.
3. Een omgevingsvergunning voor een activiteit waarbij de locatie van ondergeschikt belang is, wordt, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten.
4. Een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit en een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit, met uitzondering van een als wateractiviteit aan te merken beperkingengebiedactiviteit, worden gelijktijdig aangevraagd als:
  - a. die activiteiten betrekking hebben op dezelfde ippc-installatie, of
  - b. op die activiteiten de Seveso-richtlijn van toepassing is.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op aanvragen om wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning.

8.1.3 Besluit kwaliteit leefomgeving

AFDELING 7.3 INSTRUCTIEREGELS MET HET OOG OP NATUURBESCHERMING

§ 7.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Artikel 7.6 (aanwijzing en begrenzing natuurnetwerk Nederland)

1. Bij omgevingsverordening worden de gebieden die het natuurnetwerk Nederland, bedoeld in artikel 2.44, vierde lid, van de wet, vormen, aangewezen en wordt de geometrische begrenzing daarvan vastgelegd.
2. De militaire terreinen OT De Haar, OT De Vlasakkers, OT Havelte West, OT Leusderheide, OT Marnewaard en OT Oirschotse Heide, genoemd in bijlage XIV, onder A, waarvan de geometrische begrenzing bij ministeriële regeling is vastgelegd, maken geen deel uit van het natuurnetwerk Nederland.

Artikel 7.8 (beschermingsregime)

1. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk Nederland regels gesteld over:

- a. regels in omgevingsplannen als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet; en
- b. projectbesluiten als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid, aanhef en onder a, onder 4°, van de wet.

2. De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.

3. Over militaire terreinen en terreinen met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, binnen het natuurnetwerk Nederland worden bij omgevingsverordening alleen regels gesteld die verzekeren dat tijdige compensatie plaatsvindt van de nadelige gevolgen voor het natuurnetwerk door terreinverharding en bouwactiviteiten op die terreinen.

8.1.4 Besluit activiteiten leefomgeving

AFDELING 11.1 ACTIVITEITEN MET MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR NATURA 2000-GEBIEDEN OF BIJZONDERE NATIONALE NATUURGEBIEDEN

§ 11.1.1 Algemeen

Artikel 11.6 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in artikel 11.2, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;
- b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;

- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

AFDELING 11.2 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT DIEREN OF PLANTEN IN HET WILD

§ 11.2.1 Algemeen

Artikel 11.27 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:
  - a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
  - b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
  - c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:
  - a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
    - 1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
    - 2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
    - 3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
    - 4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
  - b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
  - c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
  - d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
  - e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
  - f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

3. Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

Artikel 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren)

Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt, voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

§ 11.2.3 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn

Artikel 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
- b. de activiteit uitvoering geeft aan:
  - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
  - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

3. Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

§ 11.2.4 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten

Artikel 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en

- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
- b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
- c. de activiteit deel uitmaakt van:
  - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
  - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.